

Leif Ericson

Speglingar av lek
Färglitografi
365×520 mm

Leif Ericson är född 1927 i Mölnadal, och sedan 1970 bosatt i Enskede. Studier vid Slöjdföreningens skola i Göteborg (för Nils Wedel) 1946-49, och vid Valands konstskola i samma stad (för Endre Nemes) 1950-55.

Särskilt studietiden för Nemes och studieresorerna med kamraterna runt i Europa har betytt mycket för utvecklingen av Leif Ericsons bildvärld. »Hans teckningar är en notskrift för glada melodier, målningarna har ett drag av munter absurditet, färgen klingar rent, säregna bildidéer avlöser varandra i snabb följd«, har Eugen Wretholm skrivit. Men speciellt viktigt är att framhålla det livsbejakande i fabuleringen, liksom reminiscenser från Kandinskys färgkaskader.

Hans egentliga debut (tillsammans med vännen Acke Oldenburg) ägde rum i Konsthallen i Göteborg 1960. – Och bilderna? – de är olje- eller temperamålningar, teckningar, collage och grafik i de flesta tekniker. Samt pappersdockor (= sprattelgubbar), masker, kasperfigurer och drakar. Men jazzen – liksom cirkusen – är aldrig långt borta: trummorna står i ateljén. Och ateljén innehåller hela hans universum ...

Viktigare separatutställningar i bl.a. Konsthallen, Göteborg 1960, Konstnärshuset, Stockholm 1963, Galerie Gammelstrand, Köpenhamn 1964, De Ungas Artotek, Malmö 1965, Sveagalleriet, Stockholm 1969, Galerie Blanche, Stockholm 1977 och 1984, Galleri 54, Göteborg 1984, Olle Olsson-huset, Solna 1987, Göteborgs konstförening 1990, Eskilstuna konstmuseum 1993, Aguélimuseet, Sala 1994, »Cyckel och äventyr« (vandringstutst.), Stockholms läns museum 1992-94, Galleri Grå, Stockholm 1997, JNJ Galerie, Prag 1998, Tancici Dum, Prag 1998, Bohusgalleriet, Uddevalla 1999, Konsthallen, Dals Långed 2000, Fredrikshavns Konstmuseum 2000, Rättviks konsthall 2002, Galleri Zaveny, Göteborg 2007, Figur- och dockteaterdagar i Västra Frölunda kulturhus 2008.

Grafikutställningar i bl.a. *Grafiktriennalen* Liljevalchs konsthall 1968 och 1974, *Nordisk Grafikunion*, Nicolai kirke i Köpenhamn samt Nordjyllands Kunstmuseum 1979, *Jeune Gravure Contemporaine*, Chateauroux Frankrike 1981, *Intergrafik 90* Internationell grafiktriennal, Berlin DDR 1990, Grafiska sällskapet (separat), Stockholm 1992, *Världens cirkus* Grafikens Hus, Mariefred 1998, *Grafikveckor* Galleri Strömbom, Uppsala 2007 och 2008.

Samlingsutställningar i bl.a. »Svenskt Prisma«, Kulturhusets invigningsutställning, Stockholm 1975, »Bildidéer och utkast«, Norrköpings konstmuseum 1975, Galerie Teatru Studio, Warszawa 1977, »Ericson-Oldenburg-Reyman« Lunds konsthall och Göteborgs konsthall 1979, »Valand-Göteborg-Europa Generation 1947-55« Kulturhuset, Stockholm 1988, Galleri Grå, Stockholm »Lokal tid« 1996 och »Lek på fullt allvar« 1997, »Ericson-Gibson-Oldenburg« Janus PannoniusMuzeum, Pécs Ungern 2002, Värmlands museum, Karlstad 2003.

I 2009 års portfölj från Föreningen för Grafisk Konst ingår *Speglingar av lek*, färglitografi (från sten; 6 färger) 365 × 520 mm. Tryckt hos Mats och Per-Inge Jansson, Vikmanshyttan, 2008.

Leif Ericsons bildvärld utmärks av ett myller, med rötter både hos Kandinsky och hos Asger Jorn, bland andra. Formerna tänds och släcks; ingenting är statiskt, allt är i rörelse. Bilddelarna förefaller att ständigt vara på resa, genomkorsande papper eller duk.

I en katalogtext har han skrivit: »Endre Nemes stora utställning på Konsthallen i Göteborg gjorde ett djupt intryck på mig. I hans målningar mötte jag en värld full av hemvändande harlekiner och narrar på nattliga promenader i det för mig avlägsna Prag. (...-...) Lusten att resa och komma ut i Europa väcktes hos mig. Vi elever gjorde årliga studieresor tillsammans, men till Prag kom jag först våren 1996«.

Hos Nemes 40-talsbilder har de vandrande narrarna blivit ett självklart uttryck för detta att vara flykting. Narrarna bär sitt bohag med sig som snigeln sitt hus. Men denna desillusionerade grundton saknas hos Leif Ericson – hos honom är resandet/strövandet en upptäcktsfärd, och myllret är ett älskvärt myller. Tidigt lär han sig älska karnevaler, kasperdockor och dockteatrar i Belgien och i Tjeckien.

Ericson är en utpräglad kolorist, men det berättande och fabulerande draget utkristalliserar sig tidigt och får näring dels ge-

Foto: Katinka Tuxen-Meyer

nom hans närhet till maskspel och jazz, men också genom den sällsynt levande miljö som huset i Enskede utgör. I trädgården samsas buskar, kasperdockor och fåglar, och i ateljén hopas resultaten av många års arbete, som ofta ger upphov till collage eller ansamlingar av bilder och fragment från decennier av bildskapande.

Det känns självklart att i sammanhanget citera standardverket om Den lekande människan – *Homo ludens* av Johan Huizinga (översättning Gunnar Brandell). Det första kännetecknet på leken är att »... den är fri, den är frihet ...«

»Leken är inte det 'vanliga' eller 'egentliga' livet. Den innebär tvärtom att man flyr detta liv och träder in i en tillfälligt existerande aktivitetssfär med sin egen mening. Redan det lilla barnet vet mycket väl att det bara är på 'låtsas'. Hur djupt detta medvetande är rotat i barnsjälen visar sig slående av följande händelse, som en far har berättat:

'Hans fyraårige son sitter på den främsta av en rad stolar och leker tåg. Han smeker pojken, men denne säger: Pappa, du får inte pussa lokomotivet, för då tror vagnarna att det inte är på riktigt!'

Nu över till Leif Ericsons grafik! Ty han är verkligen grafiker, i lika hög grad som målare och tecknare. En särställning intar hans expressiva och myllrande träsnitt – som i sanning känns som expressionism à la konstnärsgруппerna Der Blaue Reiter och Der Sturm, och också det ornamentala draget är här starkt!

Annars domineras grafiken av färglitografier, utmärkta av kaskader av former och färger – och myllret av musikaliska klanger kan någon gång föra Miró i tankarna. I årets blad domineras bildens vänstra sida av dockor och sprattelgubbar från ateljén i Enskede, och också några av trädgårdens fåglar kan anas. Men i bildens centrum känner man igen en negerdocka som kan stappa – en gång i tiden en gåva från konstnärens far, och som kommit att bli en ständig följeslagare genom åren. Bildens högra sida återger en målning från 70-talet, där dockorna lösgjort sig från väggen, blivit mänskliga och hotfulla. De konfronterar en gänglig tjurfäktarfigur, betvingande – men på rullskridskor! Och bildens stämning går tillbaka på *Trädet i Guernica*, en pjäs av Arrabal, på en gång oroande och olycksbådande, och långt från stepandets livsbejakande utlevelse. Färglitografien *Speglingar av lek* är alltså en sammansatt bild, rik och mångtydbar som livet självt.

Ragnar von Holten
konstnär